

JAARVERSLAG 2016

De stichting “Vrienden van St Francis Hospital Mutolere” is opgericht op 27 augustus 2008. Het jaar 2009 is het eerste volledige jaar, dat de Stichting heeft gefunctioneerd. Dit jaarverslag omvat het achtste jaar van de Stichting.

ALGEMEEN

Het St Francis hospital in Mutolere is een katholiek ziekenhuis in het uiterste zuidwesten van Oeganda. Het is in 1957 als missieziekenhuis gesticht door de Zusters Franciscanessen van Breda.

Met een capaciteit van 220 bedden heeft het ziekenhuis niet alleen de zorg voor de lokale bevolking (200.000 mensen), maar ook voor de patiënten uit aangrenzend Congo, waaronder oorlogsslachtoffers, en Rwanda. Het ziekenhuis superviseert 10 gezondheidsposten in de regio.

Het personeel is bijna volledig Afrikaans. Naast de 4 Oegandese artsen is er een deel van het jaar een Nederlandse chirurg aanwezig op vrijwillige basis voor extra ondersteuning en scholing. Aan het ziekenhuis is een opleidingsinstituut voor verpleegkundigen en verloskundigen verbonden.

Het ziekenhuis in Mutolere

Doel van de Stichting is om de kwaliteit van de gezondheidszorg in het ziekenhuis en de regio te bevorderen en de levensstandaard te verbeteren.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit :

R.J. Vierhout, voorzitter

R.H. Schreve, secretaris

J.B.Brink, penningmeester

H.Kropff, lid

Adres :

Stichting “Vrienden van St. Francis Hospital Mutolere”

Lindeseweg 20, 7251 NS, Vorden

E-mail : rschreve@gmail.com

leerling-verpleegkundigen op weg naar de afdeling

BESTUURSACTIVITEITEN

Het voltallige bestuur heeft op 25 juli de jaarvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering zijn de projecten van het afgelopen jaar en het financiële jaarverslag besproken. Tevens zijn de projecten voor het komende jaar vastgesteld. Zoals bepaald in de statuten is één van de bestuursleden volgens een roulerend schema afgetreden. Dit jaar is de voorzitter Ronald Vierhout afgetreden en door de leden herbenoemd. In de vergadering is besloten om de nieuwe chirurg Jaap Snellen en Katinka Mijnheer, de echtgenote van de andere chirurg (Peter Reemst) te vragen om volgend jaar in het bestuur plaats te nemen, aangezien zij degenen zijn, die het werk in Mutolere hebben overgenomen en veel beter kunnen beoordelen welke projecten gewenst zijn en de ontwikkeling van de lopende projecten kunnen beoordelen.

MEDISCH VERSLAG 2016

Ook dit jaar zijn er weer een aantal Nederlandse chirurgen in Mutolere werkzaam geweest.

De chirurgische bezetting gedurende het jaar:

Februari en maart : Dr Reemst

Half maart tot eind april : Dr Charbon

Eind april tot eind juni : Dr Snellen

Naast behandeling van alle algemeen chirurgische afwijkingen worden operaties op het gebied van KNO, Kaakchirurgie, Orthopedie, Plastische Chirurgie en Urologie, voor zover mogelijk ook verricht.

Afwisselend zijn in het verleden consulten verricht in het regeringsziekenhuis in Kisoro. Door de zeer slechte organisatie en gebrek aan voorbereiding in dat ziekenhuis is het helaas niet meer mogelijk deze consulten standaard te verrichten, behalve incidenteel op hun verzoek. Wel worden met enige regelmaat chirurgische patiënten uit dit ziekenhuis, helaas vaak zonder overleg en in een zeer laat stadium voor behandeling verwezen naar het St Francis Hospital. Hier kunnen dan de meeste patiënten adequate chirurgische zorg krijgen.

Het werk op de operatiekamer

Door expertise in de hoofd-hals chirurgie heeft het St Francis ziekenhuis al jaren een centrumfunctie voor schildklierafwijkingen en worden veel patiënten uit het hele land voor operatieve behandeling verwezen. Het aantal trauma patiënten blijft toenemen, voornamelijk veroorzaakt door verkeersongevallen, omdat steeds meer wegen geasfalteerd zijn en dit, vaak onder invloed van alcohol, tot roekeloos rijden leidt. Na een grondige voorbereiding zijn in het voorjaar de eerste patiënten met een boven- of onderbeenfractuur operatief behandeld d.m.v. een sign-pen, die in de mergholte van het gebroken been wordt ingebracht. (zie verder projecten 2016). In februari zijn gedurende 3 weken twee operatieverpleegkundigen, Miranda van Wanrooy en Nicole Lathouwers van het Maxima Medisch Centrum uit Eindhoven geweest. Zij hebben meegewerkt als OK verpleegkundige en het OK team onderwijs gegeven op het gebied van steriliteit, zowel in als buiten de operatiekamers. Aangezien steriliteit bij operatieve fractuur behandeling essentieel is, kon daarna met veel vertrouwen het sign-nail programma worden geïntroduceerd.

De personele bezetting op de chirurgische afdeling is dit jaar helaas weer in een onzekere fase gekomen. Zowel Jean Paul, de uitstekend leidinggevende, als Immaculate, subhoofd van de afdeling zijn op verzoek van het management van het ziekenhuis begonnen aan een opleiding tot tutor, waardoor de kans bestaat, dat we beiden verliezen aan de opleiding verpleegkunde, die aan het ziekenhuis verbonden is. Een derde staflid, Alex volgt een advanced nursing opleiding, waardoor hij een centrale rol kan spelen in de ICU. Een van de kleine zijkamers van de mannenafdeling is in 2016 omgebouwd tot een tijdelijke ICU. In 2017 zal na de verbouwing van de chirurgische afdeling een hele nieuwe ICU in gebruik worden genomen.

Onze spil op de chirurgische afdeling, Fred Hafasha, blijft een onmisbare kracht. Hij is zeer gedegen en gemotiveerd en kan in de tijd dat er geen chirurg is, de afdeling goeddeels draaiende houden op het gewenste niveau. Op traumatologisch gebied heeft hij zich de afgelopen jaren zeer sterk ontwikkeld. Daarom is besloten om het project “operatieve behandeling van boven en onderbeenfracturen” doormiddel van de sign-pen. Na de toezegging dat de Sign organisatie de ontwikkeling van het Sign project in Mutolere zal ondersteunen heeft Fred in het ziekenhuis van Kigali in Rwanda enkele weken meegelopen om deze operatie techniek te leren.

Het Sedeco röntgentoestel, dat sinds 2 jaar goed functioneert, heeft er voor gezorgd, dat de kwaliteit van de foto's sterk is toegenomen. Het apparaat is eenvoudig en goed te bedienen door de röntgenstaf van het ziekenhuis.

ONDERWIJS

Aan Oegandese artsen, die net uit de opleiding komen en in ons ziekenhuis werken, wordt de kans geboden om chirurgische vaardigheden onder begeleiding te leren. De nadruk ligt hierbij op de patiënten met een acute darmafsluiting en beklemd liefsbreuk, doch bij bijna alle electieve operaties assisteren zij om verdere expertise op te doen. In de loop van 2015 is een van deze artsen, Felix Oyania, begonnen aan de opleiding tot chirurg in het universitair ziekenhuis in Kampala. Financiering van deze opleiding is echter een probleem, aangezien het ziekenhuis de afspraak met onze Stichting, dat ieder een derde van de opleidingskosten zou betalen niet nakomt. Om deze reden heeft de Stichting haar bijdrage teruggetrokken. Felix heeft het eerste jaar uit eigen bron zijn opleiding gefinancierd, maar is daarna vastgelopen.

De Stichting heeft besloten om hem voor de komende 2 jaar het benodigde studiegeld te lenen, met de voorwaarde dat hij dit geld terug betaalt, tenzij hij zich, na het voltooien van de opleiding, voor 3 jaar verbindt als chirurg aan het ziekenhuis in Mutolere.

De Stichting wil een van de andere artsen, genaamd Bosco Muhangi eveneens de opleiding tot chirurg laten volgen. Waarschijnlijk zal deze de opleiding, in 2017 in Mbarara starten en de verwachting is, dat Bosco na 3 jaar de plaats van Felix Oyania kan innemen.

Dit jaar zijn er in de Oegandese vakantiemaanden weer een flink aantal coassistenten uit Gulu en Mbarara University geweest, die stage hebben gelopen.

Ook zijn er in de periode, waarin er een Nederlandse chirurg was, Nederlandse coassistenten gedurende periodes van 6 weken geweest. Hiervan deden sommigen een officiële tropenstage als onderdeel van de stage Sociale Geneeskunde, anderen deden een keuzecoschap chirurgie.

Onderwijs op het laboratorium

Dr. Snellen met Dr. Bosco

Katinka Mijnheer en Joke Snellen hebben de begeleiding van de bouwprojecten met veel voortvarendheid overgenomen van Marijke Vierhout. De verbouwing van de chirurgische afdeling met nieuwe ICU is een omvangrijk project waar veel tijd en geld in is gaan zitten. De bouw en verbouwingen, die via de Stichting verlopen, gaan in nauw overleg met het management van het ziekenhuis.

Lijst van projecten, die de afgelopen jaren zijn gerealiseerd :

- 2008 - verbetering van het ziekenhuis laboratorium door aanschaf van meerdere apparaten voor bloedonderzoek en bacteriologisch onderzoek, ijskasten en meubilair.
 - opleiding van Oegandese laboratorium medewerkers in Emmen
- 2009 - Renovatie van de zaal voor de afdeling Gynaecologie en de aanbouw van een goede verpleegpost en behandelkamer voor deze afdeling.
 - ontwikkeling en inrichting van een speelkamer voor langdurig zieke kinderen (in samenwerking met Carolyn in 't Veld)
- 2010 - verbouwing van een vleugel van de chirurgische afdeling(B afdeling), zaal voor 6 bedden met toilet en douche, 3 éénpersoonskamers met sanitair en kantoren voor de verpleegkundige staf
- 2011 - verbouwing van toiletgebouw voor de verpleegkundige staf en beddenopslagruimte en warmwatervoorziening door middel van een solar boiler.

- 2012 - verbouwing van de chirurgische A afdeling voor 6 patienten en toilet en douche.
Deze afdeling was aanvankelijk bedoeld als isolatieafdeling, maar werd zo vaak in beslag genomen door een overload aan chirurgische patiënten, dat er een oplossing is gevonden om de isolatieafdeling onder dak te brengen bij de interne afdeling.
- 2013 - verbouwing van de oude isolatie afdeling tot een dagopvang voor de kinderen van Ziekenhuismedewerkers.
- aanschaf van twee mobiele röntgentoestellen.
- 2014 - verbouwing van een vleugel van de interne afdeling tot nieuwe isolatieafdeling
- bouw van 6 stafhuizen voor vaste medewerkers van de verpleegkundige staf
- 2015 - inrichting van de nieuwe isolatieafdeling.
- aanleg buitenkeukens, dakgoten en plaatsing van regentonnen bij de vorig jaar nieuw gebouwde stafhuizen.
- verbouwing van de verblijfruimtes op het ziekenhuis terrein voor de familieleden van de patiënten.

Daarnaast zijn er in de loop van deze jaren, met geld van de Stichting, nieuwe bedden en matrassen aangeschaft, is instrumentarium op de operatiekamers vernieuwd en geïnvesteerd in de opleiding van OK medewerkers en konden projecten voor kinderen met klompvoeten, fysiotherapie en public-health voorlichtingsmateriaal worden gerealiseerd.

PROJECTEN 2016

Overzicht van de diverse projecten in 2016, waarvan de financiële ondersteuning geheel of gedeeltelijk door de Stichting is gedaan en die rechtstreeks betrekking hebben op het ziekenhuis.

HET SIGN PROJECT

In maart kon na gedegen voorbereiding het sign-pen project worden gestart. De eerste operaties werden door de Nederlandse chirurgen Peter Reemst en Jan Charbon verricht, waarna Fred Hafasha, de orthopaedic officer, de operaties heeft overgenomen, een aantal nog samen met Jaap Snellen en daarna gedurende het jaar geheel zelfstandig. Het resultaat van deze ingrepen is uitstekend gebleken. Vanaf maart tot december zijn 28 pennen ingebracht, 14 pennen in het bovenbeen (zowel bij een gesloten als open beenbreuk), bij patiënten met een boven en onderbeen breuk (4) en 10 pennen bij patiënten met een botbreuk van het onderbeen(zowel bij een gesloten als open beenbreuk).

Er deed zich één wondinfectie voor bij een patiënt met een open botbreuk, verder verliepen alle genezingen voorspoedig en konden de patiënten na 2 weken het ziekenhuis verlaten op krukken. Goede registratie en terugrapportage van alle patiënten naar de Sign organisatie leverde vele complimenten op en gratis vervanging van de gebruikte pennen.

Patiënten uit de verre omgeving hebben te horen gekregen van de succesvolle operatie methode en dit zal een flinke aantrekkingskracht en toename van het werk betekenen.
Initiële kosten voor het project voor aanschaf van de operatieset : 15.000 euro

Sign-pen bij gebroken bovenbeen

KLOMPVOETPROJECT

Ook dit jaar konden met geld van het Afrika fonds uit Emmen vele kinderen behandeld worden voor deze aangeboren afwijking. Fred Hafasha voert alle controles en behandelingen uit, waarbij deze kinderen een corrigerend gips of een brace krijgen.

RENOVATIE VAN DE CHIRURGISCHE AFDELING

Begonnen is met de verbouwing van de verouderde chirurgische afdeling dwz vernieuwing en uitbreiding van de verpleegafdelingen (vrouwen, mannen en kinderzaal) , een kamer voor de nieuwe intensive care afdeling voor 4 patiënten, een nieuwe verpleegpost en educatieruimte en vernieuwing van het sanitair. Dit project zal in fases worden uitgevoerd en in 2017 en 2018 worden voltooid. Kosten van het project zijn 38.000 euro. Dit bedrag is mogelijk geworden door 2 grote giften, 20.000 euro van de Wim van Meyel Stichting en een toegezegde donatie, 18.000 euro, van de “Zusters van Breda”.

Dit jaar werd een tijdelijke ICU afdeling gecreëerd in een van de kleine zijkamers van de chirurgische mannenafdeling. De Stichting financiert een 2 jarige opleiding van een van onze verpleegkundigen (Alex) tot gediplomeerd ICU verpleegkundige.

de tijdelijke ICU afdeling

ONDERWIJS PROJECTEN OP DE CHIRURGISCHE AFDELING EN OPERATIEAFDELING

Voedingsvoorlichting aan familie van de patiënten op zaal.

Teachings over wondverzorging, fractuur behandeling met tractie, steriliteit en hygiëne, pijnbestrijding, postoperatieve zorg, management en organisatie.

Het project “speelkamer, dat in 2008 is opgezet, waarbij langdurig zieke kinderen speltherapie krijgen in de speelkamer bij de kinderafdeling loopt goed. Het hoofd van de kinderafdeling Agathe Hafasha heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen, zodat kinderen 3x per week deze mogelijkheid wordt aangeboden.

Onderwijs over pijnbestrijding aan leerling verpleegkundigen

PROJECT OM DE LEVENSTANDAARD IN DE OMGEVING TE VERHOGEN

In 2010 heeft de Stichting, met donaties van de Stichting “Burgerweeshuis” en de Stichting “het Gebroeders Bakkersweeshuis”, beiden uit Zutphen, de opleiding van 14 weeskinderen op zich genomen. Deze weeskinderen, 12 meisjes en 2 jongens, hebben gedurende 4 jaar middelbare schoolopleiding op 2 verschillende scholen in Mutolere gevolgd.

Inmiddels hebben alle kinderen hun schoolopleiding voltooid en heeft de Stichting bijna alle kinderen een vervolgopleiding laten volgen. Diegenen, die een administratieve opleiding

na school hebben gedaan, hebben deze opleiding ook afgerond.
Op dit moment financieren we nog 3 meisjes en 1 jongen in hun 3 jarige opleiding tot verpleegkundige.

De stichtingsleden zien er op toe, dat geormerkte donaties volledig worden besteed aan het daarvoor bestemde doel.

OVERIGE PROJECTEN

In 2016 zijn de extra begeleiding van de langdurig en soms ernstig zieke jonge patiënten door gegaan. Om hun genezingsproces te versnellen krijgen deze patiënten soms op bed maar zo mogelijk in de speelkamer kunstzinnige/speltherapie. Daarnaast worden zij geholpen met lezen en soms met schoolwerk.

Door de twee verpleegkundigen van het Gelre ziekenhuis, Willy den Herder en Francine Boerman die 2 maanden in Mutolere hebben gewerkt, zijn nieuwe bedden en matrassen, lakens, bedschermen en meubilair voor de afdeling aangeschaft. Naast hun werk op de afdeling hebben zij instructies op zaal en onderwijs gegeven over hygiëne en pijnbestrijding aan de verpleegkundigen.

NIEUWE PROJECTEN 2017 EN 2018

Opleiding van een 2e orthopaedic clinical officer :

Het is zeker dat de werkbelasting mede door het goed lopende Sign-pen project voor één clinical officer te hoog is. Daarom is de komst van een 2e clinical officer zeer gewenst. Indien het mogelijk is om al een opgeleide clinical officer aan te trekken en die ter plaatse op te leiden tot orthopaedic officer, zullen de kosten beperkt blijven.

Wel zal geld beschikbaar moeten komen voor bijscholing en congresbezoek van de huidige orthopaedic officer. Bedrag nog onbekend.

De kosten hiervoor worden geschonken door het Maxima Medisch Centrum uit het opleidingsfonds "MMC Helpt" voor het ziekenhuis in Mutolere.

Opleiding tot gespecialiseerde ICU verpleegkundige (deze opleiding is in 2016 begonnen) van een van de verpleegkundigen van de chirurgische afdeling.

Verwachte kosten 2400 euro. (in kas)

Opleiding van een algemeen arts (Bosco) tot chirurg, waarbij een overeenkomst tussen het ziekenhuis en deze arts wordt gemaakt, dat hij 5 jaar in Mutolere zal blijven na de opleiding.

Verwachte kosten 17.000 euro (2017 tot en met 2019) toegezegd door de Stichting Elise J.H.Spykman.

Continueren van de verbouwing van de chirurgische afdeling en ICU in 2017 en 2018

Verwachte kosten : zie projecten 2016

Gertild den Boer, fysiotherapeute, zal in maart 2017 samen met haar echtgenoot Willem den Boer, orthopaed, 3 weken komen werken in Mutolere. Gertild zal fysiotherapie/revalidatie opzetten voor brandwond- en trauma patienten. Stichting Lamento heeft voor revalidatiematerialen zoals rolstoelen en krukken 1500 euro te beschikking gesteld.

Inrichting van de ICU met de noodzakelijke apparatuur (monitoren, zuurstofapparaten, afzuigapparatuur, ICU brancard etc)

Verwachte kosten 8500 euro toegezegd door de Stichting HAND uit Zutphen en en de verpleegkundigen uit Gelre ziekenhuis Zutphen.

De komst van een ziekenhuis technicus uit Gelre ziekenhuis, die in 2017 niet functionerende (medische) apparatuur in Mutolere zal herstellen en twee door het management uitgekozen medewerkers van het St. Francis ziekenhuis zal opleiden tot technicus. Zo mogelijk zal dit project gedurende enkele jaren herhaald worden. Verwachte kosten 5500 euro (2017 en 2018)

Verder zijn er plannen om met een uroloog uit Nederland, die veel ervaring heeft opgedaan in Nepal, de urologie op te zetten in het St Francis ziekenhuis.

Daarnaast wordt gekeken naar de haalbaarheid van gasloze laparoscopie door de plaatselijke gynaecoloog en eventuele opleiding van hem in deze techniek.

De mogelijkheid van VAC therapie voor wondgenezing bij patiënten met een chronische osteomyelitis (botinfectie) zal uitgewerkt worden.

De begroting of de verwachte kosten van deze projecten zijn nog niet beschikbaar.

In december 2016 hebben Katinka en Peter Reemst een Mutolere vergadering georganiseerd, waarbij alle betrokken artsen en partners en verpleegkundigen waren uitgenodigd om de stand van zaken en nieuwe plannen te bespreken.

Dit bleek een zeer vruchtbare bijeenkomst te zijn, waar alle ideeën zijn samengevoegd en getoetst. In vervolg op dit overleg is begin 2017 een vier jarenplan voor de Stichting voor het St Francis ziekenhuis gemaakt.

De Mutolere vergadering in Nederland

Er bestaat een sterke wens vanuit de Zusters van Breda en van de Stichting om de nieuwe plannen in de toekomst samen op te zetten, waarbij de artsen en partners, die regelmatig in Mutolere werken de mogelijkheden voor projecten en prioriteiten daarin het beste kunnen inschatten en de Zusters van Breda advies kunnen geven. Door bundeling van de financiële mogelijkheden kunnen grotere projecten worden uitgevoerd. Hierbij wordt gedacht aan een solar systeem om het gebruik van elektriciteit in het ziekenhuis volledig zelfvoorzienend te maken. Daarnaast zijn er plannen om de chirurgische afdeling vanwege een ruimte tekort in een latere fase uit te breiden.

Financieel verslag 2016.

In 2016 is het Eigen Vermogen licht gedaald, van € 24.417,- naar € 19.216,-.

Een overzicht van de sponsors is opgenomen onder Inkomsten. Allen hartelijk dank voor hun steun.

Aan de uitgavenkant is € 22.500,- besteed aan de renovatie van de chirurgische afdeling en ziekenhuisbedden. Het signaals-project is met een bedrag van € 15.288,- grotendeels gefinancierd.

Aan de opleidingsdoelstelling van de Stichting is aan collegegeld € 4890,- uitgegeven en € 3000,- aan schoolgeld voor de weeskinderen.

Inkomsten

Chirurgische afdeling	Van Meyel Stichting	20.000
Signpennen	St. Fidos; K.K. Mijnheer; Rotary Club Bathem; St. Devon; J.A. Charbon; Rotary Club IJmond	10.211
Donaties	I.M.M. Reinaerts; C.M. Matthes; J. Uilenreef; Marieke en Renske; O. Bijl; Past Rotarians EmmenPlus	1820
Weeskinderen	St. Hand; R. Schreve	1000
Klompvoetjes	St. Afrikafonds	1000
Med. technicus	St. Edgar Donckerfonds; R.W.F. Van Tets	6625
Rente		28
Totaal		40.684
Resultaat		-5201

Uitgaven

Chirurgische afdeling; bedden	22.500
Signpennen	15.288
Fees	4890
Weeskinderen	3000
Website	39
Kosten	168
Totaal	45.885

Balans

Activa		Passiva	
Geldmiddelen:		Eigen vermogen:	
Lopende rekening	13.302	Begin EV	24.417
Spaarrekening	5914	Resultaat 2015-2016	-5201
Totale activa	19.216	Totale passiva	19.216

Het bestuur hecht er grote waarde aan om de donateurs, die het afgelopen jaar een bijdrage hebben gegeven, van harte te bedanken voor hun steun. Dankzij hen is het mogelijk geweest om een aantal projecten te realiseren. De stichtingsleden zien er op toe, dat geormerkte donaties volledig worden besteed aan het daarvoor bestemde doel.

Doordat onze Stichting een kleinschalige organisatie is, die alleen met vrijwilligers werkt, komt na aftrek van beperkte administratieve kosten het geld volledig ten goede aan de doelen, waar de Stichting zich voor inzet.

R.H.Schreve, secretaris

september 2017